

Karlstads universitet
Rektor

Luntnakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Viveka Persson
+46 8 5630 86 58
viveka.persson@hsv.se

Beslut
2012-06-12
Reg.nr 641-5525-11

Beslut om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa

Högskoleverket beslutar att inte ge Karlstads universitet tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa.

Ansökan och ärendets hantering

Karlstads universitet har den 14 oktober 2011 ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa.

För bedömning av ansökan har Högskoleverket anlitat följande sakkunniga: universitetslektor Christina Hultgren, Högsolan i Gävle (ordförande); universitetslektor Anita Norlund, Högsolan i Borås (ordförande); universitetslektor Christer Hedin, Stockholms universitet; lektor emeritus Lisen Häggblom, Åbo akademi; universitetslektor Eva Olofsson, Umeå universitet; professor emeritus Aadu Ott, Göteborgs universitet och universitetslektor Helle Rønholt, Köpenhamns universitet.

Underlag för bedömningen har varit lärosätets ansökan samt intervjuer med företrädare för lärosätet den 16 mars 2012.

Lärosätet gavs 2011 tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan i undervisningsämnena matematik, biologi, fysik, kemi, naturkunskap, teknik, geografi, historia, religionskunskap, samhällskunskap, svenska, engelska, spanska och musik (reg.nr 641-933-10). Den nya ansökan gäller ett kompletterande tillstånd för undervisningsämnet idrott och hälsa. Bedömning har gjorts endast av de delar av ämneslärarutbildningen som särskilt avser detta undervisningsämne.

Bedömningen har, förutom vad som föreskrivs i högskolelagen och högskoleförordningen, utgått från de kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprövningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen. De sakkunnigas yttrande bifogas.

Bedömning

De sakkunnigas bedömning är att Karlstads universitet inte bör ges tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa. Aspekten lärarresurs är inte tillfredsställande. Högskoleverket instämmer i denna bedömning.

Beslut

Högskoleverket beslutar att inte ge Karlstads universitet tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Viveka Persson i närvaro av stabschefen Lennart Ståhle, enhetschefen Per Westman och avdelningschefen Maria Sundkvist. I ärendets beredning har även utredaren Karl Weigelt deltagit.

Lars Haikola

Viveka Persson

Kopia till:

Utbildningsdepartementet

De sakkunniga

Granskning av ansökan om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa

Uppdraget

Karlstads universitet har den 14 oktober 2011 ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa.

Vi, universitetslektor Christina Hultgren, Högskolan i Gävle (ordförande); universitetslektor Anita Norlund, Högskolan i Borås (ordförande); universitetslektor Christer Hedin, Stockholms universitet; lektor emeritus Lisen Häggblom, Åbo akademi; universitetslektor Eva Olofsson, Umeå universitet; professor emeritus Aadu Ott, Göteborgs universitet och universitetslektor Helle Rønholt, Köpenhamns universitet, har fått i uppdrag av Högskoleverket att granska ansökan.

Karlstads universitet gavs 2011 tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan i undervisningsämnena matematik, biologi, fysik, kemi, naturkunskap, teknik, geografi, historia, religionskunskap, samhällskunskap, svenska, engelska, spanska och musik (reg.nr 641-933-10). Den nya ansökan gäller ett kompletterande tillstånd för undervisningsämnet idrott och hälsa, för vilket Karlstads universitet vid två tidigare prövningar bedömts sakna tillfredsställande förutsättningar (reg.nr 641-933-10 och 641-1239-11). Bedömning har gjorts endast av de delar av ämneslärarutbildningen som särskilt avser detta undervisningsämne.

Bedömning

Vår bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter som Högskoleverket har utarbetat. Underlag för bedömningen har varit lärosätets ansökan samt intervju med företrädare för lärosätet den 16 mars 2012.

Utbildningens förutsättningar

Lärreresurs

I idrott och hälsa är det totala antalet lärare tillräckligt i relation till utbildningens planerade omfattning. Andelen tillsvidareanställda lärare är också totalt sett tillräckligt stor för att säkra kontinuitet. Balansen mellan vetenskaplig kompetens i ämne och ämnesdidaktik och professionserfarenhet är totalt sett god. Det finns dock brister vad gäller den vetenskapliga kompetensen för vissa delar av utbildningen.

Den vetenskapliga kompetensen inom idrottsvetenskapligt relevanta områden av humaniora och samhällsvetenskap är god, men vilar på en relativt liten bas av tillsvidareanställda lärare. Den idrottsvetenskapliga kompetensen inom det naturvetenskapliga humanbiologiska området är dock mycket begränsad, både totalt sett och avseende planerad medverkan i undervisningen. Lärosätet anför visserligen att en kompetensinventering visar att flera lärare har relevanta kunskaper inom området på grundval av olika former av professionserfarenhet och studier på lägre akademiska nivåer. Detta kan dock inte kompensera för avsaknaden av lärare med tillräckligt omfattande vetenskaplig kompetens och med tillräckligt omfattande medverkan i utbildningens planering och genomförande. Den vetenskapliga ämneskompetensen inom det humanbiologiska området är visserligen under uppbyggnad, men är i dagsläget sammantaget inte tillfredsställande.

Den vetenskapliga ämnesdidaktiska kompetensen är under uppbyggnad, bland annat genom lektorer som bedriver forskning inom området och genom doktorander som utbildas inom området. Den förstärks genom en visstidsanställd lektor på deltid. Sammantaget är den vetenskapliga ämnesdidaktiska kompetensen begränsad, men tillräcklig.

Lärarnas tid för kompetensutveckling och forskning är totalt sett tillräcklig.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärreresurs inte är tillfredsställande.

Utbildningsmiljö

Som helhet ges utbildningen i en forskande och utvecklande miljö. Vad gäller det humanbiologiska området är den vetenskapliga kompetensen och forskningen dock svagt integrerad i utbildningsmiljön.

Utbildningsmiljön kommer av allt att döma också att ge studenterna goda förutsättningar att utveckla ett kritiskt och kreativt förhållningssätt.

Det finns tillfredsställande förutsättningar för att säkra att den verksamhetsförlagda utbildningen erbjuds inom relevant verksamhet och ämne. Ett lärarlag med tydligt uppdrag ansvarar för planering, genomförande och uppföljning av den verksamhetsförlagda utbildningen i samarbete med lokala lärarutbildare.

Det finns ett tämligen omfattande nationellt och internationellt samarbete som har relevans för och berikar lärarutbildningen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Utbildningsplanen innehåller mål som utarbetats i enlighet med examensordningen och anger en tydlig struktur för ämneslärarprogrammet med inriktning mot gymnasieskolan.

Kursplanerna innehåller tillräckligt tydlig information om innehåll och uppläggning.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument är tillfredsställande.

Undervisning, kurslitteratur, examination

Kursernas mål och innehåll, kurslitteraturen, undervisningsformerna och examinationsformerna är på det hela taget relevanta i förhållande till examensmålen. Såväl ämne-teoretiska som ämnesdidaktiska perspektiv beaktas på ett tillfredsställande sätt, med en god progression. I kurserna om idrottsvetenskaplig metod med ämnesdidaktisk inriktning saknas dock ämnesrelevant litteratur och ämnesdidaktiska kunskapsmål.

Examinationen av den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs på ett tillfredsställande sätt, i samarbete med lärare vid de medverkande skolorna.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination är tillfredsställande.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

Lärosätet har visat att det finns system för att dokumentera kraven med avseende på olika typer av examination.

Lärosätet har också visat att det finns system för att säkra att utbildningen ger studenterna förutsättningar att nå examensmålen. Den bristfälliga kompetensen inom det humanbiologiska området visar dock på svagheter vad gäller förutsättningarna att säkra vissa delar av studenternas ämneskunskaper.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen är tillfredsställande.

Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att Karlstads universitet inte har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan med tillfredsställande kvalitet i ämnet idrott och hälsa.

Förslag till beslut

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi att Högskoleverket beslutar att inte ge Karlstads universitet tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa.

För sakkunniggruppen

Anita Norlund och Christina Hultgren
Ordföranden